

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní Mgr. Ivetou Postulkovou ve věci

žalobkyně: **M. K.**, nar. X, občanka X
pobytem na území republiky X
zastoupena Mgr. Pavolem Kehlem, advokátem
sídlem Panská 895/6, 110 00 Praha 1

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7

o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem žalovaného, spočívajícím ve vrácení žádosti o dočasnou ochranu ze dne 29. 12. 2025 žalobkyni pro nepřijatelnost evidované pod sp. zn. OAM-0451201/DO-2025,

takto:

- I. Zásah žalovaného spočívající v tom, že vrátil dne 29. 12. 2025 žalobkyni jako nepřijatelnou její žádost o dočasnou ochranu evidovanou pod sp. zn. OAM-0451201/DO-2025, byl nezákonný.
- II. Žalovanému se zakazuje pokračovat v porušování práv žalobkyně a přikazuje se mu obnovit stav před vrácením žádosti o dočasnou ochranu ze dne 29. 12. 2025, evidované pod sp. zn. OAM-0451201/DO-2025.
- III. Žalovaný je povinen zaplatit žalobkyni na náhradu nákladů řízení 10 140 Kč do jednoho měsíce od právní moci tohoto rozsudku k rukám jejího zástupce Mgr. Pavola Kehla, advokáta.

Odůvodnění:

1. Žalobkyně je občankou Ukrajiny. Dne 29. 12. 2025 požádala v České republice o dočasnou ochranu ve smyslu zákona č. 65/2022 Sb., o některých opatřeních v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaných invazí vojsk Ruské federace (lex Ukrajina) (dále též „*Lex Ukrajina*“). Tuto žádost žalovaný označil za nepřijatelnou z důvodu uvedeného v § 5 odst. 1 písm. f) tohoto zákona, ve znění účinném od 3. 9. 2025, neboť žalobkyně dříve Shodu s prvopisem potvrzuje J. S.

získala dočasnou ochranu v jiném členském státě Evropské unie (v Polsku). Nepříjatelnost vyznačil přímo v tiskopisu žádosti.

2. Žalobkyně v žalobě označila postup žalovaného za nezákonný. Připustila, že v minulosti získala dočasnou ochranu v Polsku, ale zdůraznila, že tento svůj pobyt již dříve zrušila. Žalobkyně dále namítla, že soudní výluka pro přezkum postupu žalovaného odporuje právu EU, a proto ji nelze aplikovat. Následně podrobně vyložila, že odmítnutí žádosti pro nepřijatelnost podle § 5 odst. 1 písm. f) Lex Ukrajina představuje nezákonný zásah, a na podporu svého názoru zmínila evropskou právní úpravu dané otázky.
3. Žalovaný předložil soudu správní spis a uvedl, že využívá svého práva k věci se nevyjádřit.
4. Městský soud v Praze o žalobě rozhodl v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s. bez nařízení jednání, neboť žádný z účastníků s tímto postupem nevyjádřil po poučení soudem nesouhlas. Nařídít jednání nebylo třeba ani kvůli dokazování. Soud konstatuje, že ve věcech, o nichž vede řízení o ochraně před nezákonným zásahem, žalovaný *zpravidla* nevede spis ve smyslu § 17 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, který by odrážel průběh správního řízení a sloužil jako podklad napadeného správního rozhodnutí, se kterým by se stěžovatel mohl seznámit dříve než v soudním řízení a reagovat na jeho obsah (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 10. 2023 č. j. 10 As 326/2022-88 a rozhodnutí v něm citovaná). Nyní posuzovaná věc však představuje výjimku z tohoto pravidla, jelikož podkladem pro rozhodnutí soudu je primárně tiskopis žádosti o dočasnou ochranu, kterou žalobkyně u žalovaného podala, a který se nachází také ve správním spisu předloženém žalovaným. Obsah tohoto dokumentu je oběma účastníkům řízení z povahy věci dobře znám a posouzení důvodnosti žaloby záleží na zodpovězení právní otázky.
5. Ochranu podle § 82 a násl. s. ř. s. může správní soud poskytnout tehdy, jsou-li kumulativně splněny podmínky, aby žalobce byl přímo (1. podmínka) zkrácen na svých právech (2. podmínka) nezákonným (3. podmínka) zásahem, pokynem nebo donucením („zásahem“ v širším smyslu) správního orgánu, které nejsou rozhodnutím (4. podmínka), a byly zaměřeny přímo proti němu nebo v jejich důsledku bylo proti němu přímo zasaženo (5. podmínka). Není-li byt' jen jediná z uvedených podmínek splněna, nelze žalobci ochranu podle § 82 a násl. s. ř. s. poskytnout (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 3. 2005 č. j. 2 Aps 1/2005-65).
6. V projednávané věci jsou splněny první, druhá a pátá podmínka, neboť vrácení žádosti o dočasnou ochranu žalobkyni pro nepřijatelnost představuje přímý zásah do jejích práv, a to bez ohledu na to, že jí byla již v minulosti dočasná ochrana udělena v jiném členském státě Evropské unie (v Polsku). Jde-li o hodnocení tohoto úkonu, lze vyjít z existující judikatury, podle které bránění v podání žádosti či její nepřijetí mohou představovat nezákonný zásah (viz rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 5. 2017 č. j. 10 Azs 153/2016-52). Čtvrtá podmínka testu je taktéž splněna. Zbývá tedy posoudit, zda žalovaný postupoval v souladu s právními předpisy, pokud žádost o dočasnou ochranu vrátil žalobkyni jako nepřijatelnou.
7. Situaci shodnou jako v nynější věci, tedy vrácení žádosti o dočasnou ochranu podle § 5 odst. 1 písm. f) Lex Ukrajina, Městský soud v Praze již opakovaně posuzoval a konstatoval nezákonnost postupu žalovaného (viz např. rozsudky ze dne 10. 11. 2025 č. j. 18 A 102/2025, ze dne 13. 11. 2025 č. j. 10 A 151/2025-21, nebo ze dne 20. 1. 2026 č. j. 10 A 194/2025-16). Kasační stížnost žalovaného proti rozsudku č. j. 10 A 151/2025-21 Nejvyšší

správní soud zamítl rozsudkem ze dne 10. 12. 2025 č. j. 5 Azs 248/2025-18. S odůvodněním výše uvedených rozsudků se nyní ve věci rozhodující soud ztotožňuje.

8. Klíčovou otázkou je, zda žalovaný použil institut nepřijatelnosti žádosti podle § 5 odst. 1 písm. f) Lex Ukrajina v rozporu s právem EU, či nikoli. Soud připomíná, že podle § 5 odst. 1 Lex Ukrajina je žádost o udělení dočasné ochrany nepřijatelná, jestliže
 - c) je podána cizincem, který o dočasnou nebo mezinárodní ochranu požádal v jiném členském státě Evropské unie,
 - d) je podána cizincem, kterému byla udělena dočasná nebo mezinárodní ochrana v jiném členském státě Evropské unie,
 - f) je podána cizincem, který je nebo byl držitelem dočasné ochrany v jiném členském státě Evropské unie nebo státě uplatňujícím Schengenský hraniční kodex v plném rozsahu, poté, co Ministerstvo vnitra Evropské komisi zaslalo oznámení podle § 3 odst. 3.
9. Jakkoli v nynější věci se soud zabývá nepřijatelností žádosti podle § 5 odst. 1 písm. f) Lex Ukrajina, na tento důvod nepřijatelnosti je třeba – i s ohledem na jeho vymezení – nahlížet ve smyslu dosavadní judikatury k důvodům nepřijatelnosti podle písm. c) a d) uvedeného zákona.
10. Soud připomíná rozsudek SDEU ve věci *Krasiliva*, na nějž NSS navázal „dubnovou judikaturou“ v rozsudcích např. č. j. 5 Azs 273/2023-27, či č. j. 1 Azs 336/2024-42 a mnoha dalších. Městský soud v Praze již zohlednil navazující argumentaci žalovaného (např. v rozsudcích ze dne 23. 4. 2025 č. j. 10 A 6/2025-61, či ze dne 30. 4. 2025 č. j. 5 A 36/2025-38, nebo ze dne 13. 6. 2025 č. j. 11 A 55/2025-37). Soud se s vyslovenými závěry plně ztotožnil a v podrobnostech na ně již v mnohokrát odkázal. I když žalovaný konstantně polemizoval se závěry dubnové judikatury, nově nevznášel konkurující důvody, které by ji vyvrátily (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 7. 2025 č. j. 1 Azs 111/2025-34, bod 17 a násl.).
11. Přestože žalovaný shledal nynější žádost nepřijatelnou podle nového důvodu nepřijatelnosti, na posouzení žaloby plně dopadají východiska dřívější „dubnové“ judikatury. Ta se uplatní zejména s ohledem na konstrukci § 5 odst. 1 písm. f) Lex Ukrajina, který stejně jak nepřijatelnost podle § 5 odst. 1 písm. c) a d) uvedeného zákona z věcného přezkumu diskvalifikuje žádosti cizinců, jež *jsou* nebo *byli* držiteli dočasné ochrany v jiném členském státě EU (první podmínka). K této samostatné původní (byť formulačně upravené) podmínce [oproti § 5 odst. 1 písm. c) a d) Lex Ukrajina] pak v podobě nepřijatelnosti podle písm. f) přibyla další nová (svou povahou kumulativní) podmínka, aby žádosti o dočasnou ochranu, která splnila první podmínku, předcházelo také oznámení podle § 3 odst. 3 Lex Ukrajina, kterým Ministerstvo vnitra zpraveno Evropskou komisi o riziku vyčerpání kapacit pro zvládání následků plynoucích z hromadného přílivu vysídlených osob a o potřebě přijetí opatření k zajištění rovnováhy mezi členskými státy (druhá podmínka).
12. Nejdřív stručně k první podmínce. První část § 5 odst. 1 písm. f) Lex Ukrajina představuje pouze přeformulované a sloučené podmínky nepřijatelnosti podle § 5 odst. 1 písm. c) a d) Lex Ukrajina. Podle soudu tedy nadále zůstává klíčovým, že cizinci (žadatelé) vzniká nárok na přiznání dočasné ochrany již na základě čl. 8 odst. 1 směrnice o dočasné ochraně, pokud splňuje podmínky čl. 2 odst. 1 prováděcího rozhodnutí Rady (EU) 2022/382. Současně s tím žadateli vzniká také nárok zvolit si hostitelský členský stát. Nebude-li pak vůči němu

uplatněn čl. 11 směrnice o dočasné ochraně, vzniká mu rovněž právo přemístit svůj pobyt do jiné zvolené členské země EU. Jinak by výluka z aplikace čl. 11 směrnice o dočasné ochraně postrádala smysl.

13. Zjistí-li žalovaný při podání žádosti oprávněné osoby o povolení k pobytu za účelem dočasné ochrany, že tato osoba je vedena v informačním systému členských států (TPP) jako osoba, která měla udělenou dočasnou ochranu (ia) nebo stále disponuje povolením k pobytu za účelem dočasné ochrany (tp) v jiném členském státě EU, je povinen takovou žádost přijmout a vést o ní řádné správní řízení. V rámci řízení je povinen poučit oprávněnou osobu o jejích právech a v návaznosti na její případná tvrzení, důkazní návrhy či jiné procesní kroky ověřit, zda jí povolení k pobytu za účelem dočasné ochrany bylo jiným členským státem skutečně uděleno a zda dosud, tedy ke dni rozhodování správního orgánu, trvá. Pokud by dočasná ochrana v jiném členském státě trvala, žalovaný musí takového žadatele poučit o nemožnosti čerpání práv plynoucích z dočasné ochrany ve více členských státech současně. Jestliže bude žadatel na své žádosti dále trvat s tím, že chce tato práva nově čerpat výlučně v ČR, žalovaný ověří, zda vydáním povolení k pobytu na území ČR dojde dle práva dotčeného hostitelského státu automaticky k zániku předchozího pobytového oprávnění. V případě kladného zjištění žalovaný vydá oprávnění k pobytu. V případě negativního zjištění, resp. pokud se nepodaří relevantní právní úpravu v hostitelském členském státě vůbec zjistit, vyzve žadatele, aby sám v přiměřené lhůtě učinil kroky k ukončení pobytového oprávnění v jiném hostitelském státě. K tomu žalovaný poskytne potřebnou součinnost.
14. Optikou první podmínky žalobkyně splňuje výše uvedená kritéria pro přiznání dočasné ochrany ve smyslu čl. 2 odst. 1 prováděcího rozhodnutí Rady (EU) 2022/382. V opačném případě by jí ji předtím polské orgány neudělily. Žalovaný nevyvrátil závěry judikatury, podle nichž žalobkyně mohla opětovně žádat o dočasnou ochranu v ČR. V důsledku toho, že žalobkyni vrátil její žádost jako nepřijatelnou, neřešil okolnosti získání či ztráty dočasné ochrany v Polsku. Při „nabrání“ žádosti lze vycházet pouze z toho, že žalobkyně splňuje kritéria pro přiznání dočasné ochrany ve smyslu prováděcího rozhodnutí Rady (EU) 2022/382. Svědčí jí i právo volby hostitelského státu, které pro zásah žalovaného nemohla realizovat (k tomu podrobněji již odkazovanou judikaturu).
15. Na právě uvedeném nic nemění ani „aktualizační“ prováděcí rozhodnutí Rady (EU) 2025/1460 o prodloužení dočasné ochrany zavedené prováděcím rozhodnutím (EU) 2022/382, jež nabylo účinnosti 13. 8. 2025 (k tomu podrobněji např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 9. 2025 č. j. 1 Azs 126/2025-28, bod 11 a násl., a na něj navazující judikaturu). Podstatné je, že z aktualizací prováděcího rozhodnutí ani z jeho preambule neplyne, že by členský stát mohl žádost žalobkyně mechanicky procesně odmítnout jako nepřijatelnou bez toho, aby ji „propustil“ k věcnému posouzení.
16. Ke druhé podmínce. V důsledku novely č. 314/2025 Sb., která do Lex Ukrajina vložila § 5 odst. 1 písm. f), žalovaný mohl od 3. 9. 2025 jako nepřijatelnou shledat žádost, pokud cizinec je nebo byl držitelem dočasné ochrany v jiném členském státě Evropské unie nebo státě uplatňujícím Schengenský hraniční kodex v plném rozsahu, poté, co Ministerstvo vnitra Evropské komisi zaslalo oznámení podle § 3 odst. 3.
17. Podle § 3 odst. 3 Lex Ukrajina zašle Ministerstvo vnitra Evropské komisi oznámení o riziku vyčerpání kapacit pro zvládání následků plynoucích z hromadného přílivu vysídlených osob a potřebě přijetí opatření k zajištění rovnováhy mezi členskými státy při vynakládání úsilí v

souvislosti s přijetím těchto osob. Oznámení podle věty první zveřejní Ministerstvo vnitra na svých internetových stránkách.

18. Podle čl. 25 odst. 1 směrnice o dočasné ochraně členské státy přijímají osoby oprávněné požadovat dočasnou ochranu v duchu solidarity Společenství. Vyjádří číselně nebo v obecných rysech, jaká je jejich kapacita pro přijetí těchto osob. Tyto informace se zařadí do rozhodnutí Rady uvedeného v článku 5. Po přijetí tohoto rozhodnutí mohou členské státy prostřednictvím oznámení Radě a Komisi oznámit další kapacity pro přijetí. Tyto informace se bez prodlení předají UNHCR. Dle odst. 3 téhož ustanovení platí, že pokud počet osob oprávněných požadovat dočasnou ochranu překročí v důsledku náhlého a hromadného přílivu kapacitu pro přijetí uvedenou v odstavci 1, posoudí Rada neprodleně situaci a přijme vhodná opatření včetně doporučení, aby daným členským státům byla poskytnuta další pomoc.
19. Soud předesílá, že tuto druhou podmínku aktivují správní orgány, konkrétně žalovaný, a to tím, že Evropské komisi doručí oznámení o riziku vyčerpání kapacit pro zvládání následků plynoucích z hromadného přílivu vysídlených osob a potřebě přijetí opatření k zajištění rovnováhy mezi členskými státy při vynakládání úsilí v souvislosti s přijetím těchto osob.
20. Koncipováním nového důvodu nepřijatelnosti žádosti podle § 5 odst. 1 písm. f) Lex Ukrajina měl zákonodárce v úmyslu překonat závěry dubnové judikatury (viz stenoprotokol 140. schůze PSP ČR z 29. 5. 2025, pozměňovací návrh poslance Petra Letochy). Soud konstatuje, že záměr zákonodárce se míjí účinkem. Zatímco závěry dosavadní judikatury bezvýhradně platí pro první podmínku podle § 5 odst. 1 písm. f) Lex Ukrajina, nová druhá podmínka spočívající v oznámení podle § 3 odst. 3 Lex Ukrajina není ve světle práva EU sama o sobě způsobilá založit nepřijatelnost žádosti.
21. Oznámení podle § 3 odst. 3 Lex Ukrajina určené Evropské komisi se svou povahou blíží oznámení podle čl. 25 odst. 3 směrnice o dočasné ochraně. Jak již uvedl zdejší soud v rozsudku ze dne 21. 10. 2025 č. j. 17 A 123/2025-26, jde o žádost členského státu o pomoc, která má být zajištěna prostřednictvím či ve spolupráci s orgány EU. Tato žádost je politickým (nikoli právním) aktem, z něhož bez dalšího nelze dovozovat legislativní důsledky, tedy ztrátu práva držitelů dočasné ochrany na druhotný pohyb. Soud nadto nepominul, že oznámení podle § 3 odst. 3 Lex Ukrajina je oznámením o riziku vyčerpání kapacit, nikoli oznámením o překročení kapacit (viz znění čl. 25 odst. 3 směrnice o dočasné ochraně). Čl. 25 odst. 3 směrnice předpokládá, že Rada neprodleně posoudí situaci a přijme vhodná opatření či doporučení. Neumožňuje členskému státu, aby sám z vlastní iniciativy omezil práva, která žadateli plynou ze směrnice a z prováděcích rozhodnutí. Pokud směrnice o dočasné ochraně nepočítá s tím, že by oznámení členského státu o tom, že byla překročena jeho kapacita, mělo jakékoli přímé důsledky pro žadatele o dočasnou ochranu, nemůže takový důsledek v podobě vytvoření „nepřekročitelné procesní brány“ založit politický akt v podobě oznámení o pouhém riziku překročení kapacity (argument *a maiori ad minus*). Alespoň prozatím tento nový důvod nepřijatelnosti nenachází oporu v právu EU, které stanoví minimální požadavky stran dočasné ochrany. V právu EU tedy nemůže vyvolávat ani žádné právní účinky. Proto nemůže být zákonným ani postup žalovaného, který v rozporu s právem EU použil § 5 odst. 1 písm. f) Lex Ukrajina ve spojení s novým § 3 odst. 3 Lex Ukrajina.
22. Nadto soud poukazuje na to, že § 5 odst. 1 písm. f) Lex Ukrajina zjevně arbitrárně rozlišuje mezi těmi žadateli, kteří žádají o dočasnou ochranu poprvé, a těmi, kteří se dožadují svého práva druhotného pohybu. Dopady tohoto postupu pak nedůvodně tíží zejména ty žadatele,

Shodu s prvopisem potvrzuje J. S.

kteří k datu podání žádosti již (nadto z vlastní vůle) nedisponovali povolením k pobytu za účelem dočasné ochrany v jiném členském státu.

23. Se zřetelem ke shora uvedeným závěrům nemohl zákonodárcem nově vložený a žalovaným využitý důvod nepřijatelnosti žádosti zvrátit závěry dubnové judikatury. Žalovaný nemůže využitím nového důvodu vázaným na tutéž podmínku, kterou soudy opakovaně odmítly, nadále plošně odmítat žádosti pro jejich nepřijatelnost namísto jejich věcného posouzení v řízení.
24. Vzhledem ke shora uvedenému soud podle § 87 odst. 2 věty první s. ř. s. určil, že zásah žalovaného spočívající v tom, že vrátil žalobkyni její žádost o dočasnou ochranu jako nepřijatelnou, byl nezákonný. Žalovanému zakázal pokračovat v porušování práv žalobkyně a přikázal mu obnovit stav před vrácením této žádosti. Žádost tudíž bude nutné věcně projednat a v případě splnění podmínek vydat pobytové oprávnění.
25. O nákladech řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobkyně měla ve věci plný úspěch, má proti žalovanému právo na náhradu nákladů řízení, a to náklady zastoupení advokátem. Jejich výši soud určil podle vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif). Náklady tvoří odměna za dva úkony právní služby po 4 620 Kč, tj. převzetí a příprava zastoupení, sepsání žaloby [§ 7, § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. a), d)] a paušální náhrada hotových výdajů 450 Kč za každý z těchto dvou úkonů (§ 12 odst. 4 advokátního tarifu). Zástupce žalobkyně není plátcem DPH. Náklady řízení tak činí 10 140 Kč, které je žalovaný povinen nahradit ve lhůtě jednoho měsíce k rukám jejího zástupce (§ 149 odst. 1 o. s. ř. ve spojení s § 64 s. ř. s.).

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, sídlem Moravské náměstí 6, Brno, a to v tolika vyhotoveních (podává-li se v listinné podobě), aby jedno zůstalo soudu a každý účastník dostal jeden stejnopis. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů je stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 28. ledna 2026

Shodu s prvopisem potvrzuje J. S.

Mgr. Iveta Postulková v. r.
samosoudkyně

Shodu s prvopisem potvrzuje J. S.